

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Skolenhet F-9 Örkenedskolan

Innehållsförteckning

Grunduppgifter	4
Verksamhetsformer som omfattas av planen.....	4
Vår vision.....	4
Planen gäller från och med	4
Planen gäller till och med	4
Ansvarig för planen	5
Barn och elevers delaktighet.....	5
Vårdnadshavarens delaktighet	5
Personalens delaktighet.....	5
Förankring av planen	5
Utvärdering.....	6
Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats	6
Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan.....	6
Resultat av utvärderingen av fjolårets plan.....	6
Årets plan ska utvärderas	8
Beskriv hur årets plan ska utvärderas	8
Främjande arbete.....	9
Områden som berörs av insatsen	9
Mål och uppföljning.....	9
Datum när ska vara klart.....	13
Kartlägg	13
Kartläggningsmetod.....	13
Områden som berörs i kartläggningen	13
Hur har eleverna/barnen involverats	13
Hur har personalen involverats	13
Förebygg	13
Områden som berörs av åtgärden	13
Mål och uppföljning.....	14
Åtgärd	14
Motivera åtgärd.....	14
Ansvarig.....	14
Datum när det ska vara klart	14
Rutiner för akuta situationer	14
Policy	14
Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling.....	14

Personal som barn/elever kan vända sig till.....	15
Rutiner för att utreda och åtgärda när en elev/barn kränks av andra elever/barn	15
Rutiner för att utreda och åtgärda när en elev/barn kränks av personal.....	15
Rutiner för uppföljning	16
Rutiner för dokumentation.....	16
Ansvarsförhållande	16

Grunduppgifter

Syftet med planen mot kränkande behandling på Örkenedskolan är att förebygga samt motverka trakasserier, diskriminering eller annan kränkande behandling. Planen ska ses över och följas upp varje år. Underlaget för uppföljning ska vara kartläggningar, enkäter samt utvärdering av konkreta insatser för att fungera som ett levande dokument, åtgärdsinriktat och ständigt aktuellt.

- ALLA elever är ALLAS elever.

- alla eleverna ska ha god kännedom om vad kränkande behandling är och hur vi arbetar såväl förebyggande som utredande.

- elever ska vara trygga på skolan oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

- vi arbetar för att synliggöra vår mångfald, ex. olika trosuppfattning och traditioner, sexuell läggning, kön, att få se ut som man vill samt att alla bemöts med respekt för sin individ.

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Planen omfattar fritidshemmet, förskoleklass och grundskola åk 1-9 på Örkenedskolan.

Vår vision

Alla elever som går på Örkenedskolan ska känna trygghet, känna att de bemöts med respekt, med förväntningar på att de kan och vill ta ansvar samt utvecklas såväl socialt som kunskapsmässigt. Respekt, ansvar och trygghet är de ledord som genomsyrar skolans förväntansdokument som arbetats fram i samråd med föräldraråd och elever.

Örkenedskolans vision är nolltolerans mot kränkningar, trakasserier och diskriminerande handlingar eller ord. Elever i skolan är under uppväxt och lär sig detta genom att ta efter vuxna, de lär sig normer och värden. Ibland blir det fel mellan elever och då är det viktigt att det finns en plan att följa samt att vuxna är tydliga med vad som gäller, men även tydliga med hur man istället bör göra/ vara.

Utvärdering av förra årets plan genomfördes genom hälsosamtal i åk 2, 4 och 8 samt under klassråd i alla klasser. Resultatet analyseras och följs upp av arbetslagen och skolläda och ger ett underlag för nästa års plan. Utvärdering sker även löpande under året i LEHT, det lokala elevhälsoteamet, som består av rektor, biträdande rektor, skolsköterska, kurator, specialpedagog och SYV.

Eleverna på Örkenedskolan kartlägger på sin mentorstid och vid klassråd/elevråd hur tryggheten upplevs, dels i olika situationer men även på olika platser. "Trygghetsvandringar" läggs in i arbetslagens årshjul, en gång per termin. Vid samma tidpunkt diskuteras de sk. diskrimineringsgrunderna, allt efter ålder. Eleverna kommer därefter med förslag på vad/ hur de vill arbeta för en skola med nolltolerans. Efter detta tar arbetslagen fram förslag på konkreta aktiviteter som passar årskurserna.

Planen gäller från och med

Planen gäller från och med 2025-03-01.

Planen gäller till och med

Planen gäller t.o.m 2026-02-28.

Ansvarig för planen

Ansvarig för planen är rektor och biträdande rektor på Örkenedskolan.

Barn och elevers delaktighet

Elevers delaktighet i planen görs genom:

- enkäter.
- trygghetsvandring samt diskussioner i klasserna om insatser för att motverka kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.
- innehållet i planen aktualiseras vid händelser men även i förebyggande arbete när planen går igenom vid läsårsstart.
- åtgärder, uppföljning samt dokumentation av händelser och kränkningar.
- elevråd och klassråd är ytterligare forum för diskussioner ex. där rättigheter, ansvar och trygghet i skolan diskuteras.
- eleverna är med och utformar ordnings- och trivselregler på stadiet, utifrån skolans övergripande förväntansdokument.

Vårdnadshavarens delaktighet

Vårdnadshavare görs delaktiga genom information kring plan mot diskriminering och kränkande behandling vid läsårets start.

Förebyggande och åtgärdande arbete lyfts vid utvecklingssamtal och övriga samtal/möten vid behov.

Resultat av enkäter kring "Trygghet och trivsel" som genomförs i alla årskurser delges och diskuteras vid möte med Föräldrarådet.

Förväntansdokument och konsekvenstrappa diskuteras i föräldrarådet och delges vårdnadshavare på föräldramöte vid läsårsstart.

Personalens delaktighet

Personalen på skolan är delaktig i utvärdering av förra årets plan samt utformandet av den nya genom:

- diskussioner med elever, i arbetslagen och med skolläda
- framtagande av främjande insatser för att motverka kränkande behandling, trakasserier samt diskriminering.
- övergripande förväntansdokument tas fram av hela skolans personal på pedagogiska konferenser.
- konkret arbete med planen vid händelser, dokumentation mm.
- planen aktualiseras för personal vid läsårsstart.

Förankring av planen

Planen lyfts i arbetslagen och elevråden, för kännedom, när den är klar, efter 2025-03-01.

Planen är ständigt aktuell och ska tas med i samtal vid behov under läsåret.

Omedelbar reaktion vid händelser är viktigt!

Planen går igenom, på lämpligt sätt beroende på stadie, vid läsårsstart.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Fjolårets plan har utvärderats i klasserna, i arbetslagen samt av skolledning och i LEHT under januari - februari 2025.

Planen har fungerat bra och flödesschemat som bifogats är till hjälp att enkelt förstå rutinen för anmälan och dokumentation kring kränkande behandling

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Delaktighet har skett av elever i klasserna, personal i arbetslagen samt av skolsköterska, kurator, specialpedagog, studie- och yrkesvägledare och rektor (LEHT).

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Resultat av utvärderingen av 2024 års plan är att många främjande insatser fungerat bra, både elever och personal vet att vi har en plan samt ett förebyggande arbete mot kränkande behandling. För att planen ska bli än mer levande bör vi fundera över insatser som gör att likabehandlingsarbetet förs in i det dagliga skolarbetet och undervisningen på ett naturligt sätt.

Detta inkluderar satsningen på projektet IBIS (inkluderande beteendestöd i skolan), ett projekt i samarbete med Uppsala universitet som vi deltar i från och med hösten 2023, samt satsning på rörelse under dagen där eleverna ges möjlighet att leka och samarbeta med varandra, via rastaktiviteter, under mer strukturerade och inkluderande former. Eleverna behöver medvetandegöras om och involveras i hur det främjande arbetet mot diskriminering och kränkande behandling ska genomsyra den dagliga verksamheten.

Dokumentation av och insatser kring uppkomna händelser samt kontakt med berörda vårdnadshavare har fungerat bra. Fortsatt utvecklingsområde är att följa upp återkommande kring kränkningar för att säkerställa att de upphört. Fler uppföljningar med inblandade elever sker för att säkerställa att eleverna känner sig trygga på skolan.

Under december genomfördes enkäter i alla årskurser, F-9, för att mäta trygghet och trivsel på skolan. Resultatet analyserades av personalen inför revidering av årets plan och kommer även dokumenteras samt följas upp i det systematiska kvalitetsarbetet gällande normer och värden.

Utifrån inkomna svar på enkäten behöver vi i de olika arbetslagen fokusera på arbetet gällande:

- **Ordning och uppförande**, så väl på raster som på lektionstid. Exempelvis genom att strukturera upp vårt rastvaktsschema med fler personal. Tydliggöra ordningsregler i klassrum och på raster, alternativt genom en plansch som eleverna får vara med att göra. Återkomma till ordningsreglerna ofta och hjälpas åt att upprätthålla dem.
- **Belysa värdegrundsarbete**, respekt och lika värde med grund i språkbruk och bemötande. Exempelvis integrerat språkbruksarbete i ämnesundervisningen samt aktiviteter kopplat till verksamheten på Bulten.
- **Vara fler vuxna omkring elever** för att öka tryggheten. Exempelvis trygghetsvandringar och återkommande utvärderingar av trygghetskänslan på skolan som kan ske via veckoutvärderingar i alla klasser.
- **Involvera eleverna** i arbetet för att öka nöjdetskänslan av skolan som helhet. Exempelvis en elevgrupp som arbetar för att anordna aktiviteter eller insamlingar för material som önskas till raster.

Kollegialt lärande gällande IBIS sker strukturerat under året för att arbeta med strukturer,

gemensamt förhållningssätt och relationer som gynnar elevers trygghet på skolan och i förlängningen leder till ökad måluppfyllelse.

Trygghet och studiero har även lyfts vid diskussioner i övriga klasser på klassråd samt vid hälsosamtal i åk 2, 4 och 8 och tillsammans med elever och vårdnadshavare under utvecklingssamtalen. Där framkommer att eleverna känner sig trygga på skolan och att de vet vem de kan vända sig till om de känner sig utsatta, ett utvecklingsområde som framkommit via elevenkäter är att man ibland upplever en bristande studiero under lektionstid.

Fritidshemmet:

Vid samtal med elever och vårdnadshavare upplever personalen att barnen trivs på fritids och att de känner sig trygga där. Man pratar ofta om hur man ska vara mot varandra och det finns flera vuxna att prata med om man behöver det. Via rollspel och kompisamtal i organiserade aktiviteter på fritids, lär sig eleverna mer om sig själva och det medför också en ökad förståelse för våra olikheter.

Fortsatt utvecklingsområde under 2025 är att föra tydligare kommunikation kring elevers olika behov, i samråd med skolans personal, så att personalen kan arbeta som ett team kring eleverna även om de tillhör olika avdelningar.

Åk F-3:

Vid uppföljningar av hälsosamtal och utvecklingssamtal framkommer det att eleverna trivs och känner sig trygga på stadiet. Man pratar ofta i klasserna om hur man ska vara mot varandra och det finns flera vuxna att prata med om man behöver. F-3:s enkäter visar att det är arbetsron i klassrummet som vi behöver arbeta vidare med.

Under året har samarbete utökats mellan elever och elevcoach för att utveckla rastaktiviteter där eleverna ges möjlighet att samspela med varandra under mer organiserade lekar med stöd av vuxna. Dessa har varit uppskattade av eleverna och har skapat ett mer inkluderande klimat även på rasterna.

Andra insatser i det förebyggande arbetet har varit att titta på film om värdegrund och olika temadagar.

Olika temadagar har genomförts. När aktiviteter har varit möjliga att genomföra utomhus, tex lektag, har klasserna varit blandade för att tillsammans träna samarbete mm. Förskoleklassen valde att ha en egen lektag, då grupperna var nya på skolan. Värdegrundsarbetet har fortsatt med temadagar gällande Barnkonventionen och FN-dagen. Mycket förberedande arbete inför dessa dagar med film, bilduppgifter, litteratur och olika skrivuppgifter. Arbetslaget har varit noga med att sätta upp alster från alla klasserna i trapphuset och i foajén för att på så sätt delge varandra. Under året har även skolövergripande temadagar genomförts med blandade grupper från alla årskurser, där de äldre eleverna ansvarat för att ta hand om de yngre. Dessa har varit mycket uppskattade av såväl elever som personal.

Utvecklingsområde under 2025 är att utveckla samarbetet mer mellan klasserna inom olika arbetsområden.

Åk 4-6

Klassråd och mellanråd, där eleverna ges möjlighet att ha inflytande, leds av mentorer respektive elevcoach. Där lyfts elevernas tankar kring sin skolmiljö, vad som fungerar bra och vad som behöver ses över t.ex. när det gäller otrygga platser. Kränkningar fångas upp direkt, anmäls och följs upp. Under läsåret har även gruppstärkande arbete genomförts och arbete kring språkbruk i vissa klasser.

Personal och elever har via samtal blivit mer och mer medvetna om hur vi uttrycker oss och tänker utifrån "jaget". På stadiet finns det könsneutrala toaletter, vilket fungerar bra. Hänsyn tas till elevers olika kostvanor vid olika aktiviteter, det finns något för alla. När frågor kommer upp kring varför inte alla äter samma mat besvaras de direkt i kommunikation med eleverna.

Alternativa verktyg fungerar naturligt i vardagen. Eleverna kan använda sig av Inläsningstjänst, för att lyssna på inlästa läromedel, se på olika videoklipp via streaming, och Bingel, där de får möjlighet att öva extra inom olika ämnen. Eleverna har börjat att själva använda sig av Teams och se vilka läxor de har. De elever som har enskilda läxor kan även se det. Förra årets utvecklingsområde står kvar även för 2025, kompetensutveckling kring elever inom NPF, i kombination med diskussioner kring lektionsdesign. Under hösten 2023 påbörjades kompetensutveckling inom projektet IBIS som komplement för att arbeta mot målen inom utvecklingsområdet, det har fortsatt under läsåret 24/25 och kommer även att arbetas med

under kommande läsår.

Rörelsesatsning och kompetensutveckling gällande kooperativt lärande har gynnat det förebyggande arbetet kring samarbete i olika grupperingar. Genom det kooperativa lärandet delas eleverna in i olika grupper och arbetar med olika strukturer. Det är ett långtgående arbete som fortsätter att pågå. På stadiet finns en elevcoach som är ute på rasterna och stöttar eleverna samt även vid andra tillfällen under lektionstid, eleverna vet var de ska söka sig om det händer något.

Under året har även skolövergripande temadagar genomförts med blandade grupper från alla årskurser, där de äldre eleverna ansvarat för att ta hand om de yngre. Dessa har varit mycket uppskattade av såväl elever som personal.

Åk 7-9

Eleverna uppger att de vet vem de kan/ska prata med om någon varit elak och de känner sig trygga i skolan, i första hand är det mentor eller elevcoach som gäller. Dokumentation och agerande kring förekommande kränkningar har fungerat bra. Ett utvecklingsområde inför 2025 är att ytterligare motivera och uppmuntra rörelseaktiviteter hos eleverna, både under lektionstid som aktiv paus men även under raster.

Utifrån enkäten om trygghet och trivsel på åk.7-9 framkom det att eleverna inte tycker att ordningsreglerna följs av alla elever på skolan. Däremot tycker en majoritet att personalen gör sitt bästa med att säga till de elever som inte följer dem. Ordningsreglerna är utarbetade utifrån skolans förväntansdokument och i samtal med elever i klasserna och elevråd.

Enkäten visar även att studieron i klassrummen kan vara bristfällig, vilken vi tillsammans med eleverna kommer arbeta vidare med för att förändra, bland annat genom tydliga rutiner och strukturer för lektioner.

En del elever kan känna sig otrygga på raster och i personalen upplevs också att det framförallt är under raster som vi behöver bemanna med personal för att förebygga kränkningar. Pedagoger tillsammans med resurser och elevhälsa behöver samarbeta mer för att rastvaktssystem ska fungera bättre.

Elever på högstadiet kan behöva en annan typ av stöd/tillsyn på rasterna, t.ex. individuella samtal. På stadiet finns en elevcoach vars uppdrag innebär att vara ute bland elever på rasterna, men även att stötta elever i skolarbetet, under lektionstid, och att följa upp och dokumentera kränkningar på stadiet.

Gemensamma regler/rutiner har skapats av personalen i samråd med eleverna, för att skapa en trygg och fungerande arbetsmiljö. Det är viktigt att all personal ser till att de följs och följer upp med elever och vårdnadshavare om något händer, enligt de regler som man tagit fram.

Olika diskrimineringsgrunder tas upp i ordinarie undervisning i alla ämnen utifrån gällande kursplaner. Elevhälsan är en viktig del i det förebyggande arbetet och involveras mer i det dagliga arbetet. Under året har även skolövergripande temadagar genomförts med blandade grupper från alla årskurser, där de äldre eleverna ansvarat för att ta hand om de yngre. Dessa har varit mycket uppskattade av såväl elever som personal.

Årets plan ska utvärderas

Start för utvärderingen november-december 2025, slutfört 2026-02-28.

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

2025 års plan ska utvärderas, med start i november-december, efter att resultat från elevenkäter inkommit så att såväl elever som LEHT, arbetslag och skolläda kan lägga ännu mer tid på analys och att förbereda nästa läsårs främjande insatser.

Kommungemensam eller lokalt framtagen enkät besvaras av elever F-9 och därefter görs analys, som ingår i det systematiska kvalitetsarbetet. Skolinspektionens enkät besvaras av elever i utvalda klasser, personal samt vårdnadshavare. I utvärderingen ska elever, arbetslag och vårdnadshavare vara delaktiga. Elever i fritidshem besvarar enkät för fritidshemmet, efter trygghetsvandring och analys av denna skrivs ny plan för 2026.

Främjande arbete

Områden som berörs av insatsen

De områden som berörs av planen och som eleverna ska skyddas från att diskrimineras utifrån är:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Mål och uppföljning

Områden som berörs av insatsen

De områden som berörs av planen och som eleverna ska skyddas från att diskrimineras utifrån är:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Mål och uppföljning

Kränkande behandling:

Mål: Ingen elev ska känna sig kränkt verbalt, socialt, fysiskt eller genom sociala medier.

Insats fritidshemmet: Många vuxna bland eleverna. Diskutera enskilt och i grupp när olika problem uppstår, man kan ha olika upplevelser av samma händelse. Arbeta med värderingsövningar och rollspel, kompisamtal och samarbetsövningar i organiserade aktiviteter. Miniråd och organiserad rastlek för att tillsammans stärka gemenskapen.

Arbetar med kamratrelationer i fritidshemmets uppdrag och praktik. Hur fritidshemmet skapar möjligheter för sociala relationer, hur sociala relationer skapas och hur det kan se ut för eleverna i praktiken. Ger eleverna möjligheter att ha relationer och aktiviteter med elever som inte är klasskamrater.

Insats åk F-3: Jobba med drama och samarbetsövningar. Filmer om värdegrunden ses och diskuteras. Samarbete över klassgränserna under temadagar. Miniråd och organiserade rastaktiviteter.

FkK: Kommer att utgå ifrån och jobba med snällkalendern.

Årskurs 1: Arbetar med Känsloboken, med tillhörande lärarhandledning, för att träna sig på att sätta ord på sina känslor.

Årskurs 2: Arbetar med Noelias hemlighet, del 1 och 2, med tillhörande lärarhandledning. Lär eleverna om säkerhet på nätet.

Årskurs 3: Arbetar med Noelias hemlighet, del 3 och 4, med tillhörande lärarhandledning. Lär eleverna om säkerhet på nätet.

Insats åk 4-6: Vi har klassråd och mellanråd. Där har eleverna möjlighet att ta upp saker samt att påverka aktiviteter och vissa beslut. Alla klasser ska använda mallen för klassråd inför mellanrådet. Vår ambition är att ha klassråd varje vecka (mentorstid), där vi sammanställer resultaten från våra veckoutvärderingar och aktuella frågor i klassen.

Arbete med att skapa medvetenhet hos eleverna för hur de själva påverkar sin arbetsmiljö, sitt mående och hälsa. Vi arbetar med trivselreglerna som de själva har varit med och skapat. Vi

har kontinuerligt värdegrundsarbete i alla ämnen och organiserade rastaktiviteter minst 2 gånger i veckan. Vi försöker ha samarbete över klassgränserna.

Vänliga veckan, 1 gång läsår, då vi arbetar med konflikthantering, konflikthanteringsstilar och värdegrund och vi har haft föreläsning kring våldsprevention med kommunens ungdomssamordnare, som även varit med på föräldramöten.

Åk 4 – Värdegrundsarbete med Gnissel i klassen. Arbeta med serien Berätta för mig. Veckoutvärderingar där eleverna utvärderar veckan även det sociala, trygghet mm. Stort arbete med ordningsreglerna.

Åk 5 – Jämställdhet och identitet efter ungdomssamordnarens upplägg. Värderingsövningar och rollspel. Arbetat med dilemmakort. Mycket lekar både inne och ute för att träna socialt samspel. Veckoutvärderingar där eleverna utvärderar veckan även det sociala, trygghet mm. Stort arbete med ordningsreglerna.

Åk 6 – Läs värsta bästa nätet. Arbetat med dilemmakort och falluppgifter. Arbetat mycket med nätet (näthat etc), bland annat genom Liber svenska. Stort arbete med ordningsreglerna.

Insats åk 7-9:

- Synlig vuxennärvaro på högstadiet i form av rastvakter, resurser, kurator, skolsköterska och elevcoach. Vuxna tar eleverna på allvar varje gång de delger något som bekymrar dem.

- Pedagoger styr gruppindelningar, placeringar och så vidare, gemensamma rutiner och regler tas fram, och följs i samråd, med eleverna. Mentorerna uppmärksammar områden som årskursen behöver arbeta med, genom mentorstid och relationsarbete.

- Elevråd där eleverna ges möjlighet att lyfta saker som de tycker är viktiga samt att påverka aktiviteter och vissa beslut.

- Personal på 7-9 kommer att arbeta utifrån material från utbildning gällande "Språkbruk", det kommer att arbetas med det övergripande i alla klasser.

- Besök av polisen/ungdomssamordnare för information/föreläsning om kränkningar/sociala medier/brott. Skolbesök av socialtjänsten för ökad trygghet och kännedom.

- Mobilfri skoldag för att minska kränkningar på sociala medier under skoltid.

-Handledning av skolpsykolog för insatser i olika klasser, där arbetssätt kan implementeras i grupper som kan vara i behov av stärkt trygghet och trivsel.

Övergripande insatser: Uppmärksamma vuxna som omedelbart agerar enligt skolans Förväntansdokument samt stadiernas ordnings-/trivselregler och enligt "Planen mot diskriminering och kränkande behandling". Det är alltid pedagogen som styr gruppindelningar och placeringar i klassrummen. Mentorstid/klassråd som används till att diskutera värdegrunden. Rast/mat/bussvakter på samtliga stadier. Pedagoger följer arbetssätt och förhållningssätt utifrån fortbildning i IBIS.

Diskrimineringsgrund kön:

Mål: Alla elever ska känna att de respekteras utifrån sin person, inte behandlas efter kön. De ska känna att de har lika stort inflytande och lika möjligheter att utveckla sina intressen och förmågor.

Insats fritidshemmet: Vi jobbar med jämställdhet och som pedagoger är vi gott föredöme. Vi tar vara på vardagliga situationer, lyfter diskussionen när situationen uppstår.

Insats åk F-3: Passande litteratur, jämställdhet lyfts i undervisningen. År F-3 har könsneutrala toaletter. Vi väljer litteratur med tanke på jämställdhet. Vi är medvetna som pedagoger att ge lika mycket utrymme till flickor och pojkar.

Insats åk 4-6: Könsneutrala toaletter. Diskuterar person/individ, egenskaper och personlighet inte knutet till kön. Stärka det egna jaget. Kontinuerliga diskussioner i alla ämnen. Jämställdhets och våldspreventionsarbete har det arbetats med i klasserna för att motverka destruktiva könsnormer genom att vi ska vara normkritiska. Vi använder oss av böcker och litteratur som skildrar olika könsidentiteter.

Insats åk 7-9: Muntliga diskussioner i olika ämnen på högstadiet vad gäller kön, jämlikhet och genus.

Tillgång till könsneutrala omklädningsrum och toaletter.

Övergripande insatser: All personal iakttar ett förhållningssätt i alla situationer där vi skapar arbetsformer och innehåll i verksamheten som ger elever lika förutsättningar oavsett kön.

Diskrimineringsgrund könsöverskridande identitet eller uttryck

Mål: Alla elever ska känna att de respekteras utifrån sin identitet, att de vill och vågar vara den de är.

Insats fritidshemmet: Medvetandegörande diskussioner i grupperna och på fritids.

Insats åk F-3: Vi läser böcker om olika identiteter och hur de kan ta sig uttryck. Diskussioner utifrån t.ex. Lilla Aktuellt, med början i åk 2.

Insats åk 4-6: Fortlöpande arbete i de olika ämnena genom film, litteratur och genomgångar.

Involvera bibliotekarie och arbeta med boklådor med olika teman.

Uppdatera varandra när vi hittar relevant litteratur/film. Positiva förebilder lyfts fram.

Insats åk 7-9: Genom val av olika filmer och litteratur i de olika ämnena.

Övergripande insatser: All personal iakttar ett förhållningssätt i olika situationer där vi visar respekt för individen.

Diskrimineringsgrund funktionsnedsättning:

Mål: Alla elever ska känna sig medräknade och kan delta utifrån sina förutsättningar.

Insats fritidshemmet: Arbeta för att alla ska respekteras för den de är. Informera om olika funktionshinder, diskussioner och information utifrån situationer som uppstår.

Insats åk F-3: Verksamhet och undervisning anpassas efter elevernas enskilda behov. Presentera olika funktionsvariationer, genom samtal, film och/eller böcker för att skapa en förståelse för att vi är olika och acceptera att vi har behov av olika hjälpmedel.

Insats åk 4-6: Vi pratar öppet om våra olikheter och behov. Inför alternativa verktyg som en del av elevernas skoldag. Ger elever i möjligaste mån lika förutsättningar genom till exempel inläst material. Anpassningar under skoldagen, vilka gör att alla är delaktiga. Positiva förebilder lyfts fram.

Insats åk 7-9: I planeringen skall alla elever räknas med så att all verksamhet och undervisning anpassas efter elevernas enskilda behov. Stöd ges i form av alternativa verktyg, anpassade läromedel och hjälpmedel. Både synliga och osynliga funktionsnedsättningar behöver diskuteras.

Fortsatt arbete för att eleverna ska acceptera och respektera svårigheter och att andra elever kan ha svårigheter. Belysa variationer och flexibla arbetsmetoder med grupper.

Övergripande insatser: I planering räknas alla elever med så att all verksamhet och undervisning anpassas efter elevens enskilda behov. Stöd ges i form av alternativa verktyg, anpassade läromedel och olika hjälpmedel. Kompetensutveckling till personal och stöd från lokala/centrala elevhälsan.

Diskrimineringsgrund etnisk tillhörighet:

Mål: Alla elever ska känna att oavsett härkomst blir de lika behandlade och har lika möjligheter.

Insats fritidshemmet: Medvetandegörande diskussioner som ger kunskaper och skapar förståelse för olika kulturer. Jobba för att integrera alla etniciteter, genom spontana och styrda aktiviteter.

Insats åk F-3: Vuxna bemöter och vägleder i vardagen. Jobba för att integrera alla etniciteter, genom spontana och styrda aktiviteter. Språk- och kunskapsutvecklande arbete/kooperativt lärande gynnar elever med annat modersmål.

Insats åk 4-6: Klassernas olika sammansättningar bidrar till berikande av varandras kulturer. Tar upp och diskuterar likheter och olikheter som ett naturligt inslag i undervisningen. Olika

positiva förebilder lyfts fram.

Insats åk 7-9: Tydligt förhållningssätt i skolan att främja olika grupperingar. Extra stöd och blandade grupper för att kunna klara av de olika ämnena. Språk-, och kunskapsutvecklande arbete med bibliotekarie för att främja språkutveckling hos elever. Fortsatt arbete med att integrera och inkludera elever med olika etniskt ursprung i olika grupper.

Övergripande insatser: Det språk- och kunskapsutvecklande och kooperativa lärandet fortsätter och tillför i verksamheten att alla elever ges möjlighet att delta i undervisningen efter sin förmåga.

Diskrimineringsgrund religion eller annan trosuppfattning

Mål: Skolan motverkar stereotypa föreställningar och visar intresse för olika religioner och trosuppfattningar.

Insats fritidshemmet: Medvetandegörande diskussioner som ger kunskaper och skapar förståelse för olika religioner.

Insats åk F-3: Innehåll i undervisningen. Diskussioner t.ex. vid matsituationen och idrotten. Eftersom vi har elever från olika kulturer i vår verksamhet, med olika religion/trosuppfattning har detta blivit en naturlig del i elevernas vardag. Vi uppmärksammar högtider i olika religioner i vår undervisning.

Insats åk 4-6: Klassernas olika sammansättningar bidrar till berikande av varandras religioner och trosuppfattningar. Tar upp och diskuterar likheter och olikheter som ett naturligt inslag i undervisningen, fördomar lyfts fram och diskuteras. Hänsyn tas till elevers olika religiösa kostvanor vid olika aktiviteter.

Insats åk 7-9: Diskussioner i samband med religionsundervisningen där fokus ligger på att känna till, förstå och att få ställa frågor. Fördomar lyfts fram och diskuteras genom samtal, media och läromedel.

Övergripande insatser: Fördomar lyfts fram och diskuteras genom samtal, media, läromedel på alla stadier.

Diskrimineringsgrund sexuell läggning:

Mål: Skolan förmedlar kunskap om olika sexuella läggningar och bemöter frågor på ett neutralt sätt.

Insats fritidshemmet: Vuxna bemöter i vardagen, aktualiseras och repeteras då anspelningar uppkommer.

Insats åk F-3: Vuxna bemöter i vardagen. Läser passande litteratur samt genom film. Vi diskuterar olika familjekonstellationer. Spontana diskussioner när tillfällen ges t.ex. vid högläsning, filmvisning eller nyhetsprogram. Berörs i SO-undervisningen.

Insats åk 4-6: I de olika ämnena diskuteras ämnet när det dyker upp som ett naturligt inslag. Vi använder även litteratur och film inom ämnet. Pedagoger och vuxna tänker på att uttrycka sig på ett normkritiskt och neutralt sätt.

Insats åk 7-9: Diskussioner i de olika ämnena via t.ex. litteratur och filmer. Arbeta efter vår värdegrund och att vi har en neutral hållning och acceptans. Ett naturligt inslag i biologiundervisningen.

Övergripande insatser: Genom undervisningen skapas förståelse för, och ett forum för diskussioner kring, olika sexuella läggningar.

Diskrimineringsgrund ålder:

Mål: Oavsett ålder ska eleverna känna trygghet och en känsla av sammanhållning på skolan.

Insats fritidshemmet: Samarbete skola - fritidshemmet för att skapa trygghet under hela skoldagen. Åldersblandade grupper i organiserade aktiviteter.

Insats åk F-3: Vuxna bemöter i vardagen. Gemensamma aktiviteter med åldersblandade grupper F-3 samt F-9. Rörelseprojekt med organiserade rastaktiviteter i åldersblandade

grupper.

Insats åk 4-6: Eleverna har många gemensamma raster där de kan umgås oavsett ålder. Rörelseprojekt med organiserade rastaktiviteter i åldersblandade grupper. Temadagar med åldersöverskridande grupper.

Insats åk 7-9: Elevgrupper besöker varandra och undervisar t.ex. mellanstadiet blir undervisade av elever från högstadiet. Sträva mot mer samarbete mellan stadierna inom olika teman. Fortsatt samarbete och inkludera olika åldrar genom gemensamma temadagar på skolan.

Övergripande insatser: Skapa aktiviteter och naturliga situationer där olika åldrar möts i vardagen. Samtliga diskrimineringsgrunder bör innefattas i ett intensifierat arbete kring skolans värdegrund. Fokus på respekt, språkbruk, bemötande och allas lika värde.

Datum när ska vara klart

2026-02-28

Kartlägg

Kartläggningsmetod

Kommungemensam eller lokalt framtagen enkät besvaras av elever åk F-9. Enkäten besvaras enskilt, sammanställs centralt och analyseras sedan av arbetslag, lokal elevhälsa och skolledning. Föräldraråd och elever delges resultatet på enkäten och kan inkomma med synpunkter.

Trygghetsvandringar genomförs på alla stadier.

Analys av inkomna kränkingsärenden under året.

Områden som berörs i kartläggningen

De områden som berörs i kartläggningen är samtliga diskrimineringsgrunder samt frågor om trivsel, kränkande behandling samt trygghet och studiero.

Hur har eleverna/barnen involverats

Eleverna besvarar enkäten och involveras sedan när nästa läsårs plan mot diskriminering och kränkande behandling ska tas fram, genom trygghetsvandringar, samtal om diskrimineringsgrunderna och genomgång av resultaten av enkäten.

Hur har personalen involverats

Resultaten av enkäten skickas ut och ligger till grund för nästa läsårs främjande insatser som formuleras i arbetslagen och slutligen sammanställs av skolledning i det systematiska kvalitetsarbetet.

Förebygg

Områden som berörs av åtgärden

Planen omfattar kränkande behandling, trygghet och studiero samt diskrimineringsgrunderna.

Mål och uppföljning

Målet är att planen fungerar såväl förebyggande som vid akuta händelser. Uppföljning påbörjas i november-december 2025.

Åtgärd

Åtgärder och insatser arbetas med såväl i det dagliga arbetet som vid förutbestämda och planerade uppföljningstillfällen kring det systematiska kvalitetsarbetet.

Motivera åtgärd

Fokus på insatser och åtgärder bör ligga på följande tre områden inför 2025 för F-9 samt fritidshemmet:

- förebyggande arbete för att motverka kränkande behandling och uppföljning av kränkande handlingar.
- trygghet och studiero.
- förebyggande arbete kring språkbruk.

Ansvarig

All personal som arbetar på Örkenedskolan.

Datum när det ska vara klart

2026-02-28

Rutiner för akuta situationer

Policy

På Örkenedskolan känner elever och vuxna trygghet i sin arbetsmiljö, där vår vision är att ingen utsätts för någon form av kränkande behandling. Vuxna är aktiva i att förebygga, uppmärksamma, åtgärda och följa upp kränkningar, trakasserier eller annan form av diskriminerande behandling. Elever tränas i att, utifrån sin ålder, vara delaktiga i att förebygga och uppmärksamma kränkande behandling genom att ta stöd av vuxna runt omkring sig.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

När/om någon personal får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering i samband med verksamheten eller med koppling till denna ska händelsen anmälas till rektor via Draftit, som beslutar om utredning ska startas. Anmälan, som sker digitalt, går även direkt huvudman d.v.s. Barn- och utbildningsförvaltningen.

Utredningen ska dokumenteras, lämpligen av den som befann sig närmst vid händelsen. Ansvaret ligger även hos mentor eller annan lämplig utredare. Händelsen ska även följas upp av utredare, elevcoach, i samråd med mentor. Lokala elevhälsoteamet och elevcoacher, som finns på varje stadie, finns tillgängliga som ett stödteam för att arbeta förebyggande och uppföljande.

Planen mot kränkande behandling och Processflöde för arbetet mot kränkande behandling (bilaga) följs.

Personal som barn/elever kan vända sig till

Elever tar den första kontakten med en vuxen som befinner sig nära. Denne kan sedan stötta och ta vidare kontakt med mentor/klasslärare. Elevcoacher för F-3, 4-6 och 7-9 leder, stöttar och följer upp i arbetet kring diskriminering och kränkande behandling tillsammans med övrig personal på stadiet och skolans lokala elevhälsoteam.

Elevhälsoteamet består av: rektor, biträdande rektor, kurator, skolsköterska, specialpedagog samt studie- och yrkesvägledare.

Rutiner för att utreda och åtgärda när en elev/barn kränks av andra elever/barn

1. **En anställd som upptäcker pågående kränkningar/trakasserier skall genast ingripa.** Då den akuta situationen åtgärdats meddelas elevernas mentorer.
2. En anställd som på annat sätt får kännedom om att en elev anser sig blivit utsatt av trakasserier/kränkande behandling går vidare enligt punkt 3, informerar elevens mentor om det som framkommit.
3. **Den som får kännedom/upptäcker kränkning anmäler kränkningen/trakasserierna till rektor via Draftit.** Anmälan, som görs digitalt via Draftit, går även direkt till områdeschef på Barn- och utbildningsförvaltningen.
4. Den som anmält händelsen/annan lämplig personal t.ex. elevcoach eller mentor talar med eleven som kan ha blivit utsatt för kränkningen/trakasserierna för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Förklara att kränkningar/trakasserier ej får förekomma och att skolan nu kommer att åtgärda detta. Bestäm en tid för uppföljning ca en vecka senare, men klargör även att eleven genast ska komma till mentor, elevcoach eller annan personal om något händer innan dess. **Dokumentera samtalet digitalt via Draftit.**
5. Den som anmält händelsen/annan lämplig personal t.ex. elevcoach eller mentor talar sedan med den/de elever som kan ha utfört kränkningen/trakasserierna för att klargöra vad som hänt. Mentor förklarar för eleven som utfört kränkningen/trakasserierna att detta inte accepteras och inte heller får förekomma enligt lag, att de genast ska upphöra. Bestäm en tid för uppföljning ca en vecka senare. Om flera elever deltagit talar de vuxna med dem en och en. **Dokumentera samtalen digitalt via Draftit.**
6. Kontakta inblandade elevers vårdnadshavare och berätta om vad som hänt och vad som nu beslutats. Dokumentera samtalen.
7. Uppföljande samtal hålls enligt planering i steg 4 och 5. Därefter kontaktas vårdnadshavarna för att delges information om hur det gått. Uppföljningen dokumenteras.
8. Om kränkningarna eller trakasserierna inte upphört kallas de elever som utfört dessa, tillsammans med vårdnadshavare, till samtal hos rektor och/eller skolkurator. En handlingsplan upprättas för att komma till rätta med problemet. Samtalet dokumenteras i protokoll.
9. Handlingsplanen följs upp i ett nytt samtal med elev, vårdnadshavare, rektor och/eller skolkurator. Även detta samtal dokumenteras i protokoll.

Rutiner för att utreda och åtgärda när en elev/barn kränks av personal

Om en elev anser sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling av en vuxen följs nedanstående plan:

1. Händelsen anmäls till mentor, elevhälsoteam eller annan vuxen på skolan som eleven har förtroende för.
2. Mottagaren av anmälan anmäler händelsen till rektor.
3. Vårdnadshavare informeras. Ansvarig för att detta sker är rektor.
4. Rektor informerar huvudman.
5. Rektor ansvarar för att utredning sker:
 - Samtal förs med samtliga berörda parter.

- Samtalen dokumenteras.
- Rektor ansvarar för att lämpliga åtgärder vidtas.
- Åtgärder som sätts in bör leda till långsiktiga lösningar. Det bör alltid övervägas om åtgärder också ska vidtas i syfte att förändra strukturer och förhållanden på grupp- och organisationsnivå.
- I fall av allvarliga kränkningar/trakasserier avgör rektor, eventuellt tillsammans med områdeschef, om ärendet kräver disciplinära åtgärder eller ska anmälas till annan myndighet. Rektorn informerar den anställde om rätten till fackligt stöd.
- Åtgärderna dokumenteras.
- Rektor följer upp ärendet med elev och vårdnadshavare.
- Rektor träffar regelbundet den personal som kränkt eleven och följer upp ärendet.
- Utredning och åtgärder utvärderas och dokumenteras.
- Uppföljningen dokumenteras.

Om åtgärderna inte är tillräckliga kan elev och vårdnadshavare vända sig till Barn- och elevombudsmannen (<https://beo.skolinspektionen.se>) eller Diskrimineringsombudsmannen (www.do.se).

Rutiner för uppföljning

När en kränkande handling dokumenteras sätts även ett datum för uppföljning. Uppföljningen ska dokumenteras i samma program som utredningen, Draftit. Åtgärderna följs upp i så täta möten som krävs tills kränkningarna upphört.

Rutiner för dokumentation

Dokumentation av samtal och övriga insatser görs av elevcoach/annan lämplig personal tills dess att trakasserier eller den kränkande behandlingen upphör.

Anmälan och dokumentation sker digitalt via Draftit.

Rektor dokumenterar när elev upplever trakasserier eller kränkande behandling av personal. Huvudman får kännedom om ärendet när anmälan skickas in.

Ansvarsförhållande

Den som upptäcker, eller får kännedom om, kränkning/annan lämplig personal t.ex. elevcoach eller mentor har ansvar för anmälan till rektor, utredning, uppföljning, och dokumentation. Rektor ansvarar för utredning, uppföljning och dokumentation om personal upplevs kränka elev.

Anmälan av trakasserier och kränkningar till huvudman sker direkt via digital anmälan, i enlighet med delegation.

Vid rektors frånvaro finns en biträdande rektor som då agerar som ställföreträdande rektor.

Om åtgärderna inte är tillräckliga kan elev och vårdnadshavare vända sig till Barn- och elevombudsmannen (<https://beo.skolinspektionen.se>) eller Diskrimineringsombudsmannen (www.do.se).

Processflöde gällande arbetet mot kränkande behandling

Örkenedskolan 2025

